

TÌNH HÌNH GÂY HẠI, ĐẶC ĐIỂM SINH HỌC CỦA LOÀI SÂU ĂN LÁ (*Eurema blanda* Boisduval, 1836) HẠI KEO LAI VÀ KEO TAI TƯỢNG TẠI TỈNH QUẢNG NAM

Trần Viết Thắng, Lê Thị Xuân, Trang A Tổng

Trung tâm Nghiên cứu Bảo vệ rừng - Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

Từ khóa: *Eurema blanda*, keo lai, Keo tai tượng

Keywords: *Acacia* hybrids, *Acacia mangium*, *Eurema blanda*.

TÓM TẮT

Keo lai và Keo tai tượng là những cây lâm nghiệp chính được trồng tại tỉnh Quảng Nam. Tuy nhiên, hiện nay tại rừng trồng keo ở 6 huyện tại tỉnh Quảng Nam đang bị loài sâu ăn lá có tên khoa học là *Eurema blanda* (Boisduval, 1836) thuộc giống *Eurema*, họ Pieridae, bộ Cánh vảy Lepidoptera gây hại. Rừng trồng Keo tai tượng có tỷ lệ và mức độ bị hại cao hơn đối với rừng keo lai. Trưởng thành cái có chiều dài thân trung bình 14,2 mm ($\pm 0,2$); mặt trên cánh trước màu vàng cam đậm, mặt dưới cánh trước có bốn vết đen nhỏ kích thước không đều (vết lớn nhất có đường ranh giới màu tối, phía trong vết có màu sắc là màu nền của cánh), các vết đen xếp thẳng hàng nằm song song so với mép trên của cánh trước; mặt trên cánh sau màu vàng có viền cánh màu đen nhỏ ở mép ngoài; mặt dưới cánh sau có các vết đen, kích thước không đều, số lượng nhiều hơn mặt dưới cánh trước, phân bố đều mặt dưới cánh sau, mép ngoài cánh có các chấm đen nhỏ nằm trên gân cánh. Trưởng thành đực có kích thước nhỏ hơn trưởng thành cái với chiều dài thân trung bình 13,5 mm ($\pm 0,2$). Phần cánh có cấu trúc và màu sắc giống như trưởng thành cái nhưng các viền đen nhỏ hơn và nhạt hơn, bụng trưởng thành đực dài và nhọn hơn. Trứng hình bầu dục, dài trung bình 1,2 mm ($\pm 0,2$), màu trắng sữa. Sâu non có 5 tuổi, có 3 đôi chân ngực và 5 đôi chân bụng. Sâu non từ tuổi 1 đến tuổi 5 có chiều dài cơ thể trung bình lần lượt là 0,3 mm ($\pm 0,1$); 9,4 mm ($\pm 0,3$); 14,6 mm ($\pm 0,3$); 21,3 mm ($\pm 0,2$) và 26,6 mm ($\pm 0,2$). Nhộng là dạng nhộng màng, có móc bám, chiều dài trung bình 17,2 mm ($\pm 0,3$).

Damage status and some biology characteristics of *Eurema blanda* (Boisduval, 1836) leaf eating acacia hybrid and *Acacia mangium* Wild. in Quang Nam province

Acacia hybrid and *Acacia mangium* are the main forestry trees in Quang Nam province. However, at present, acacia plantation in 6 districts in Quang Nam province are being damaged by leaf-eating caterpillars with scientific name *Eurema blanda* (Boisduval, 1836) belonged to genus *Eurema*, family Pieridae, order of Lepidoptera. *Acacia mangium* plantations have a higher rate and degree of damage than acacia hybrids. The average body long female is 14.2 mm (± 0.2), the upper wing surface dark orange-yellow, the underside of the forewing has 4 small black streaks, irregular shape and size that parallel to the upper edge of the forewing; The upper surface of the hindwing is yellow with a small black margin on the outer edge, the underside has evenly spaced black streaks on the wing surface and a small black streak on the outer edge of the wing. Male are smaller than female with an average body long of 13.5 mm (± 0.2), the wings are the same as female's wings but the black border is smaller and lighter, the abdomen of male is longer and more pointed than female. Eggs oval-shaped, average long 1.2 mm (± 0.2), white milk. Larva goes through five instars, that have 3 pairs of thoracic legs and 5 pairs of ventral legs, larva from the firsts to the fifth instar have an average body long of 0.3 mm (± 0.1); 9.4 mm (± 0.3); 14.6 mm (± 0.3); 21.3 mm (± 0.2) and 26.6 mm (± 0.2). Pupae are on average length 17.2 mm (± 0.3).